

הכנסת היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 008869-2024)
ירושלים, י' באדר א' התשפ"ד
19 בפברואר 2024

לכבוד
עו"ד אלעזר כהנא
היועץ המשפטי למשטרת ישראל

שלום רב,

הנדון: התנהלות גורמי המשטרה אל מול חברי הכנסת

בהמשך לשיחותינו בנושא שבנדון ולהתכתבויות שונות בינינו אבקש לפנות אליך בעניינה של תקרית בה היה מעורב חבר הכנסת גלעד קריב, בהפגנה שהתקיימה ברחוב קפלן בתל אביב ביום 10 בפברואר 2023 :

- כידוע לך, חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951, מעניק לחברי הכנסת מספר סוגים של חסינות ושל זכויות ייחודיות: סעיף 1 לחוק האמור מעניק לחברי הכנסת חסינות מהותית במילוי תפקידם; סעיף 9 לחוק האמור קובע כי לחבר הכנסת חופש תנועה בתחום המדינה.
- לאור חשיבות קריטית למילוי תפקידיו של חבר הכנסת, כמייצגו של הציבור שבחר בו וכמפקח על עבודת הרשות המבצעת ללא מורא וללא חשש של התנכלות אליו.
- החסינות כתובה עלי חוק, אך פעמים רבות מי שנדרש לשמור עליה בפועל הם גופי האכיפה שבשטח, ובהם גם משטרת ישראל. במספר מקרים שאירעו בשנים האחרונות במוקדי החיכוך – נראה כי השוטרים בשטח מתקשים ליישב בין מילוי תפקידם באירוע לבין שמירה על החסינות ועל זכויות היתר של חברי הכנסת בהתאם. קושי זה מתחדד במיוחד בהפגנות, שהן כידוע אחד מביטויי המרכזיים של חופש הביטוי הפוליטי.
- לאור חשיבותה העליונה בדמוקרטיה, השתתפות בהפגנות היא זכות חשובה לכל אזרח, ובוודאי כאשר מדובר בחבר כנסת שבהשתתפותו בהפגנה מייצג ציבור בוחרים ולא רק את עמדתו. השתתפותם של חברי הכנסת בהפגנות היא חלק מהותי מתפקידם, ולפיכך חסינותם צריכה להיות מכובדת בעת השתתפותם בהן ביתר הקפדה.
- אין חולק שהפגנות לעיתים מובילות לחיכוך מורכב בין השוטרים בשטח הנדרשים למלא את תפקידם ובין המפגינים, אף על פי כן על השוטרים לנהוג בחברי הכנסת בהתאם לחסינותם, שאם לא כן החסינות תהיה כאות מתה בספר החוקים. המקום בו החסינות הכי קשה להגנה הוא בדרך כלל המקום בו היא גם הכי נצרכת.
- אבקשך אם כן לחדד את הנהלים בנוגע ליחס הנדרש לחברי הכנסת בעת קיומו של חיכוך בינם ובין השוטרים שבשטח, לאור חסינותם וזכויות היתר להם זכאים מתוקף תפקידם. אני עומדת לרשותך לכל סיוע בכך ומוכנה לכל שיתוף פעולה להטמעת נהלי עבודה תקינים.

בכבוד רב,

שגית אפיק

העתק:
עו"ד גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה